

Lew Tolstoýyň meşhur romany “Anna Karenina”, söýgi, wepalylyk, jemgyýetçilik kadalary we bagt gözlemek ýaly köp tematiki ölçegleri öwrenýän ygtybarly kyssa hasaplanýar. Köplenç realistik çeper edebiyatyň iň ýokary nokady hökmünde agzalyan roman sekiz bölümden ybarat bolup, esasan iki gahrymany janlandyrýar: Anna Karenina we Konstantin Lewin.

Bu roman edebiyatda iň köp aýdylýan setirleriň biri bilen başlaýar: “Bagtly maşgalalaryň hemmesi birmeňzeş; her bir bagtsyz maşgala öz ugrunda bagtsyz.” Bu setir wakalaryň ýüze çykmagyna äheň berýär. Hekaýa aýaly Darýa Aleksandrowna Oblonskaýa (Dolli) tarapyndan biwepalyga uçran şazada Stepan Arkadiýewiç Oblonskiniň (Stiw) öýünde başlaýar. Stiwýň aýal dogany Anna Kareninanyň araçylygy netijesinde bu krizis tiz wagtda çözülýär.

Baş gahryman Anna, Sankt-Peterburgly, ýokary derejeli hökümet işgäri Aleksey Aleksandrowiç Karenine durmuşa çykan we bir ogly bar. Şeýle-de bolsa, Ol Aleksey Kirillowich Wronskiý bilen tanyşýar. Bu tanyşlykdan soň olar biri-birine ýalňyş şertlerde aşyk bolýarlar we bu ýagdaý Annanyň durmuşyny gaty üýtgeşik bir öwrümlere salýar. Netijede, Anna söýgüsiz nikanyň daşyndan Wronskiý bilen bolan nädogry söýgüsi sebäpli jemgyýetden üzňeleşýär we onuň durmuşy umytsyzlyk bilen dolýar.

Şol bir wagtyň özünde, roman Russiýanyň oba ýerlerindäki baý ýer eýesi Konstantin Dmitriýewiç Lewiniň durmuşyny, içerki dawa-jenjelleri we jemgyýetçilik garaşmaları bilen göreşýär. Lewin, Stiwýň kiçi uýasy Ýekaterina Aleksandrowna Şerbatskaýa (Kitti) bilen söýüşýär, başda ony ret edýär, Wronskiý bilen söýüşýär. Şeýle-de bolsa, Wronskiniň Annany yzarlamagyndan soň, Kitti we Lewin ahyrsoňy durmuş gurýarlar, bu olaryň oňat gatnaşygy bilen Annanyň ýalňyş söýgüsiniň arasyndaky düýpli tapawudy görkezýär.

Hekaýa dowam edende, Anna has ýalňyzlaşýar, gabanjaňlyk we günäkärlik sebäpli ejir çekýänligi üçin bu ýagdaýlar ogluny we adamsyny terk etmegine sebäp bolýar. Hereketden alan erkinligine garamazdan, hasraty güýçlenýär we otlynyň aşagyna özüni taşlap, pajygaly ýagdaýda janyna kast edýär. Annanyň ölüm sahnasy, häzirki çydap bolmajak ýagdaýdan gutulmak üçin soňky synanyşygyny alamatlandyrýan häzirki zaman edebiyatynyň iň meşhur bölümlerinden biridir.

Bu aralykda, Lewin, öz içki we daşky göreşlerine garamazdan, maşgala durmuşynda we ahlak gymmatlyklarynda teselli tapýar we çuňňur ruhy oýanmaga sebäp bolýar. Annanyň umytsyzlygy bilen Lewiniň halas edilmeginiň arasyndaky tapawut romanyň söýgi, ahlak we jemgyýet basyşy baradaky esasy mowzuklaryny hasam aýdyňlaşdyrýar.

Tolstoý romanyň dowamynda adam psihikasyny, jemgyýetçilik kadalaryny we şäher bilen

oba durmuşynyň arasyndaky bölünişigi öwrenýär. Eseriň gahrymanlary öz islegleri, borçlary we manyly barlyga ymtymak bilen göreşýärler. “Anna Karenina” Tolstoýyň adam tebigatyna çuňňur düşünýändigini we ony şeýle çuňluk we realizm bilen suratlandyrmagy başarandygynyň subutnamasydyr.

“Anna Karenina” durmuşyň, söýginiň we jemgyýetçilik kadalarynyň çylşyrymlylygyna göz aýlaýan baý hem-de köp gatlakly kyssa. Bu eser bagt we umytsyzlyk, ahlak we günä, şeýle hem şahsy görgülere biperwaý görüňän dünýäde öz arzuwlaryňy durmuşa geçirmek we oňa düşünmek üçin baky göreşi suratlandyrýar.